

Církevní organizace a jednota

Texty na tento týden

Ef 5,23–27; Mt 20,25–28; Tt 1,9; Mt 16,19; Ga 6,1.2; Mt 28,18–20

Základní verš

„Ne tak bude mezi vámi: kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem; a kdo chce být mezi vámi první, buď vaším otrokem.“ (Mt 20,26.27)

Jako adventisté sedmého dne patříme mezi protestanty, kteří věří, že spasení je pouze prostřednictvím víry v to, co Ježíš Kristus pro lidstvo vykonal. Nepotřebujeme církev nebo církevní hierarchii k tomu, abychom měli užitek z Kristova díla pro nás. To, co od Krista dostáváme, přijímáme přímo od něj. On se stal zástupnou obětí za nás na kříži a on je jako velekněz naším prostředníkem v nebeské svatyni.

Přesto je církev ustanovena pro nás Bohem. Ne však jako prostředek spasení, ale jako nástroj, který nám má pomoci představit toto spasení světu. Církev je organizací, kterou Ježíš ustanovil pro šíření evangelia do celého světa. Organizace je důležitá k tomu, aby napomáhala realizovat poslání církve. Bez existence organizované církve by Ježíšovo poselství o spasení nemohlo být tak efektivně světu hlášáno. I vedoucí církve jsou důležití, pokud napomáhají budovat jednotu církve a svým jednáním představují Ježíšův příklad.

Tento týden se zaměříme na důležitost církevní organizace pro misii a budeme poznávat, jak může podporovat jednotu církve.

Budování společenství

- ▶ *Podělte se ve skupině o to, co jste v posledním týdnu zažili. Jak vás tento prožitek ovlivnil ve vašem duchovním životě?*
- ▶ *Řekněte ostatním o situaci, kdy jste v poslední době vnímali výrazný projev Boží přítomnosti ve vašem životě. Vyjádřete veřejně Bohu své poděkování.*

Kristus – hlava církve

¹⁵On [Ježíš] je obraz Boha neviditelného, prvorozený všeho stvoření, ¹⁶neboť v něm bylo stvořeno všechno na nebi i na zemi – svět viditelný i neviditelný; jak nebeské trůny, tak i panstva, vlády a mocnosti – a všechno je stvořeno skrze něho a pro něho. ¹⁷On předchází všechno, všechno v něm spočívá, ¹⁸on jest hlavou těla – totiž církve. On je počátek, prvorozený z mrtvých – takže je to on, jenž má prvenství ve všem. (Ko 1,15–18)

Osobní studium

Ukázali jsme si už, že v Novém zákoně je církev představena metaforou těla. Církev je Kristovým tělem. Tato ilustrace vystihuje několik charakteristik církve a vztah mezi Kristem a jeho lidem. Jelikož církev je tělo Kristovo, její existence je zcela závislá právě na Kristu. On je hlavou (Ko 1,18; Ef 1,11) a zdrojem života církve. Bez Krista by církev neexistovala.

Církev odvozuje svou identitu od Krista, protože on je zdrojem, základem a původcem toho, v co církev věří a co učí. A přestože to vše je pro identitu církve důležité, podstata církve spočívá ještě v něčem mnohem důležitějším. Kristus a jeho slovo zjevené v Písmu určují, čím vlastně církev je. Církev tedy odvíjí svou identitu a důležitost od Krista.

V Ef 5,23–27 Pavel používá vztah mezi Kristem a jeho církví jako ilustraci vztahu, který by měl být mezi manželem a manželkou. Co je klíčové ve vztahu mezi Kristem a církví?

Můžeme sice váhat nad konceptem podřízenosti, kterou představitelé církve v minulosti zneužívali; církev má být podřízena hlavě, tj. Kristu, a jeho autoritě. Naše uznání Krista jako hlavy církve nám pomáhá pamatovat na to, komu musí náležet naše upřímná věrnost – jedině samotnému Bohu, nikomu jinému. Církev musí být uspořádána, ale tato organizace musí být vždy podřízena autoritě Ježíše, který je skutečným vůdcem naší církve.

„Církev stojí na Kristu, on je jejím základem a ona jej má poslouchat jako svoji hlavu. Nemá se spoléhat na člověka a člověk jí nemá vládnout. Mnozí se domnívají, že zodpovědné postavení v církvi jim dává právo určovat jiným, co mají dělat a čemu mají věřit. Bůh však takové nároky neschvaluje. Spasitel řekl: ‚Vy všichni jste bratři‘ (Mt 23,8). Na každého doléhají pokušení a každý je omylný. Na vedení žádného člověka se nemůžeme spolehnout. Skálou víry je živá přítomnost Krista v církvi. Může se o ni opřít i ten nejslabší. A ti, kdo se považují za nejsilnější, zjistí, že nepřijmou-li Krista za svoji sílu, nejsou ničím.“ (DA 414; TV 265)

Aplikace

Jak se můžeme učit závislosti na Kristu, a ne na nějaké stvořené bytosti, ačkoli je tak snadné k tomu sklouznout?

Vedoucí, kteří slouží

²⁵Ale Ježíš si je zavolal a řekl: „Víte, že vládcové panují nad národy a velcí je utlačují. ²⁶Ne tak bude mezi vámi: kdo se mezi vámi chce stát velkým, buď vaším služebníkem; ²⁷a kdo chce být mezi vámi první, buď vaším otrokem. ²⁸Tak jako Syn člověka nepřišel, aby si dal sloužit, ale aby sloužil a dal svůj život jako výkupné za mnohé.“ (Mt 20,25–28)

Osobní studium

Během své pozemské služby Ježíš opakovaně prožíval chvíle, kdy musel cítit napětí a hněv z toho, jak učedníci touží po moci nebo si různé projevy moci navzájem závidí. Zdálo se, že učedníci touží, aby se stali významnými a mocnými vůdci Ježíšova království (Mk 9,33.34; L 9,46). Dokonce i při poslední večeři s Ježíšem se zdálo, že je ovládají pocity nadřazenosti a pýchy (L 22,24).

Ježíš během jedné příležitosti velmi jasně vyjádřil svůj postoj k duchovnímu vůdcovství. Jaké principy vůdcovství můžeme odhalit v Ježíšově výzvě v Mt 20,25–28? Jak můžeme tyto principy projevít v našich životech – a především v naší církvi?

„V této stručné stati nám Ježíš představuje dva modely autority. Prvním je římská představa vůdcovství. V tomto modelu stojí ti nejlepší hierarchicky nad ostatními. Mají moc činit rozhodnutí a očekávají podřízenost těch pod nimi. Ježíš velmi jasně a srozumitelně odmítl takovýto model autority, když řekl: „Mezi vámi to tak nebude! Namísto toho představil učedníkům zcela nový, dechberoucí model autority, který je úplným odmítnutím nebo popřením hierarchického modelu, který tak dobře znali.“ (JANKIEWICZ, Darius, „Serving Like Jesus: Authority in God’s Church“, *Adventist Review*, 13. března 2014, str. 18)

Koncept autority, který Ježíš v tomto příběhu představil, je založen na dvou klíčových slovech: služebník (nebo sluha, řecky *diakonos*) a otrok (řecky *doulos*). Přestože Ježíš neusiloval o odstranění všech vládních a společenských struktur, snažil se zdůraznit, že ti, kdo mají v církvi vedoucí postavení, mají být v první řadě sluhy a otroky Božího lidu. Na svém místě nejsou proto, aby uplatňovali svou moc nad lidmi nebo aby jim vládli, či dokonce si budovali prestiž a dobré jméno. „Kristus budoval své království na zcela jiných zásadách. Povolával lidi ke službě, ne k moci. Silní měli nést břemena slabých. Moc, postavení, nadání, vzdělání – to vše zavazovalo člověka ke službě bližním.“ (DA 550; TV 348)

Aplikace

Přečti si text J 13,1–20. Jaký příklad vůdcovství a autority dal Ježíš svým učedníkům? Co se z tohoto textu můžeš od Ježíše naučit? Jak můžeš dávat tento princip najevo ve vztahu k jiným lidem – v církvi i mimo ni?

Ochrana jednoty církve

Usiluj o to, aby ses před Bohem osvědčil jako dělník, který se nemá zač stydět, protože správně zvěstuje slovo pravdy. (2Tm 2,15)

⁸[Biskup] Má být pohostinný, dobrý, rozvážný, spravedlivý, zbožný, zdrženlivý, ⁹pevný ve slovech pravé nauky, aby byl schopen jak povzbuzovat ve zdravém učení, tak usvědčovat odpůrce. (Tt 1,8.9)

Osobní studium

Co podle Pavla patří mezi hlavní odpovědnosti člověka s vedoucím postavením v církvi? Jaké rady dává Timoteovi a Titovi?

2Tm 2,15

Tt 1,9

Stojí za povšimnutí, jaký důraz dával Pavel na to, aby učení církve zůstalo čisté. Je to důležité zejména proto, že podle některých je právě společné učení to, co nás nejvíce sjednocuje. Jako adventisté tvoříme nesmírně různorodou skupinu lidí z různých kultur a s různým vzděláním, společenským postavením a životní zkušeností. Naše jednota v Kristu se odvíjí od našeho porozumění pravdám, které nám Ježíš světil. Pokud máme v jejich pochopení zmatek, pak se v církvi bude stále více projevat chaos – a to především s blížícím se koncem.

„Před Bohem a Kristem Ježíšem, který bude soudit živé i mrtvé, tě zapřísahám pro jeho příchod a jeho království: Hlásej slovo Boží, ať přijdeš vhod či nevhod, usvědčuj, domlouvej, napomínej v trpělivém vyučování. Neboť přijde doba, kdy lidé nesnesou zdravé učení, a podle svých choutek si seženu učitele, kteří by vyhověli jejich přáním. Odvrátí sluch od pravdy a přikloní se k bájím.“ (2Tm 4,1–4)

Pavel v těchto slovech zaměřuje své myšlenky na druhý příchod Ježíše Krista a na den soudu. Apoštol se vši autoritou, kterou dostal (1Tm 1,1) předává Timoteovi tuto důležitou radu. V kontextu dní konce, kdy se bude rozmáhat falešné učení a nemravnost, má Timoteus kázat Boží slovo. Má tedy dělat to, k čemu byl povolán.

Timoteus má ve své službě přesvědčovat, kárat a povzbuzovat. Tato slovesa jsou připomenutím poučení obsažených v Písmu (2Tm 3,16). Je jasné, že Timoteovým úkolem je následovat, učit a uskutečňovat to, co se z Písma dozvěděl. Má to dělat velmi citlivě a trpělivě. Nevělné a drsné napomenutí zřídka kdy přivede hříšníka ke Kristu. Pokud bude Timoteus následovat Pavlovy rady, pokud se nechá vést Duchem svatým a pokud bude mít postoj vůdce – služebníka, stane se pro církev určitě velmi mocným sjednocujícím faktorem.

Aplikace

Jakými praktickými způsoby můžeš pomoci budovat jednotu církve ty? Jak můžeš pomáhat vedoucím církve? Jak se můžeš ujistit, že jsi pro církev tím, kdo ji sjednocuje, nikoli člověkem, který vnáší rozdělení a hádky?

Církevní disciplína

Dám ti klíče království nebeského, a co odmítneš na zemi, bude odmítnuto v nebi, a co přijmeš na zemi, bude přijato v nebi. (Mt 16,19)

¹⁵Když tvůj bratr zhřeší, jdi a pokárej ho mezi čtyřma očima; dá-li si říci, získal jsi svého bratra.

¹⁶Nedá-li si říci, přiber k sobě ještě jednoho nebo dva, aby ústy dvou nebo tří svědků byla potvrzena každá výpověď. ¹⁷Jestliže ani potom neuposlechne, oznam to církvi; jestliže však neuposlechne ani církev, ať je ti jako pohan nebo celník. ¹⁸Amen, pravím vám, cokoli odmítnete na zemi, bude odmítnuto v nebi, a cokoli přijmete na zemi, bude přijato v nebi. (Mt 18,15–18)

Osobní studium

Jedním z největších problémů církevní organizace je otázka, jak se vyrovnat s disciplinárními opatřeními. Jak může pořádek a napomenutí pomoci zachovat jednotu církve, to je někdy velmi citlivá záležitost a snadno může být nesprávně pochopena. Z biblického pohledu se církevní disciplína týká dvou důležitých oblastí: zachování čistoty učení církve a zachovávání čistoty života a chování v církvi.

Jak jsme si již ukázali, Nový zákon obhájí důležitost zachovávání čistoty biblického učení, protože církev neustále ohrožuje odpadlivci a falešné učení – a to se stupňuje s blížícím se koncem. Totéž se týká i chování společenství s tím, že ho budeme chránit před nemoralností, nečestností a zvráceností. Právě proto se o Písmu říká, že je „užitečné k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti“ (2Tm 3,16).

Přečti si texty Mt 16,19 a 18,15–20. Jaké principy dal Ježíš církvi v souvislosti s napomináním těch, kteří se dopouštějí různých chyb a selhávají?

Bible podporuje koncept napominání a přijímání opatření vůči provinilcům. Zdůrazňuje, že máme v oblasti morálky a duchovního života odpovědnost jeden za druhého. Církev má být jiná, má být svatá a svými postoji oddělená od světa. V Bibli se nachází mnoho příkladů složitých situací, které vyžadovaly, aby církev proti nemorálnímu chování rázně zakročila. V církvi musejí být etické standardy nastaveny velmi jasně.

Jaké principy bychom měli následovat, když musíme řešit složité situace v církvi?

Mt 7,1–5

Ga 6,1.2

Nemůžeme popřít biblické učení o přijímání nápravných opatření. Bez napominání a přijímání často bolestivých rozhodnutí nemůžeme být věrní Písmu. Je však třeba si všimnout, jaký charakter mají mít tato napomenutí. Každé opatření a každé napomenutí má co nejvíce léčit a přinášet záchranu. Musíme si uvědomit, že všichni jsme hříšníci a všichni potřebujeme milost. Když se tedy rozhodujeme pro konkrétní opatření, potřebujeme ho dělat s pokorou a s velmi silným vědomím vlastní zranitelnosti a hříšnosti.

Aplikace

Jak se při našem přístupu k chybujičímu můžeme naučit jednat s vědomím, že nám jde o záchranu daného člověka, ne o jeho potrestání?

Mise a organizace

¹⁸ Ježíš přistoupil a řekl jim: „Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. ¹⁹ Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého ²⁰ a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Mt 28,18–20)

Osobní studium

Toto čtvrtletí jsme si opakovaně ukazovali, že cílem naší organizovanosti a jednoty je misie, snaha přinést evangelium druhým. Církev není společenským klubem lidí se stejným smýšlením a zájmy, kteří se scházejí, aby se vzájemně utvrzovali v pravdivosti jednotlivých věroučných bodů (ačkoli i to patří mezi úlohy církve). Jako církev existujeme zejména proto, abychom světu oznamovali pravdy, které nám Bůh svěřil a které jsme si zamilovali.

Pečlivě si prostuduj úvodní text, ve kterém Ježíš dává svým učedníkům závěrečné instrukce pro jejich poslání. Jaká jsou klíčová slova Ježíšova pověření? Jaký je jejich význam pro dnešní církev?

Ve velkém pověření, které dal Ježíš svým učedníkům, je v řečtině hlavním slovesem (formulovaným v rozkazovacím způsobu) slovo „získávejte (dělejte) mi učedníky“. Ostatní slovesa „jděte, křtěte a učte“ (gramaticky se jedná o participia) ukazují, jak se to má dělat. Noví lidé se stávají Ježíšovými učedníky poté, co Kristovi následovníci za nimi přijdou, hlásají jim evangelium, křtí je a učí je zachovávat Ježíšova slova.

Když se církev drží tohoto pověření, Boží království se rozrůstá a stále více lidí ze všech národů se připojuje k těm, kteří přijímají Ježíše jako svého Spasitele. Poslušnost Ježíšovy výzvy nechat se pokřtít a žít podle jeho slov vytváří novou celosvětovou rodinu. Noví učedníci prožívají Ježíšovu každodenní přítomnost tím, že i oni získávají nové učedníky. Ježíšova přítomnost je zaslíbením Boží přítomnosti. Matoušovo evangelium začíná oznámením, že Ježíšovo narození znamená „Bůh s námi“ (Mt 1,23), a končí ujištěním, že Ježíš s námi bude až do svého druhého příchodu (Mt 28,20).

„Kristus neřekl svým učedníkům, že jejich práce bude snadná... Ježíš je ujistil, že bude s nimi; pokud půjdou ve víře kupředu, všemocný Bůh bude jejich záštitou. Vyzval je, aby byli stateční a silní, protože s nimi bude někdo, kdo je mocnější než andělé – vůdce nebeských zástupů. Bůh učinil vše, co bylo třeba, aby mohli dokončit své dílo, a sám převzal zodpovědnost za jeho zdar. Budou-li poslouchat jeho slovo a spolupracovat s ním, nemohou neuspět.“ (AA 29; PNL 19)

Aplikace

Uvažuj o Ježíšově zaslíbení, že bude uprostřed svého lidu až do konce světa. Jak může realita tohoto zaslíbení ovlivnit tvé úsilí o naplnění velkého pověření, které jsi jako Ježíšův následovník dostal?

Podněty k zamyšlení

„Principy dobrého vůdcovství se vztahují na všechny oblasti společnosti, včetně církve. Člověk s vedoucím postavením v církvi však musí být více než jen dobrým vedoucím. Musí být i služebníkem.

Může se zdát, že mezi *vedoucím* a *služebníkem* existuje určitý rozpor. Jak může někdo vést, a současně sloužit? Neměl by si vedoucí nárokovat úctu a respekt? Neměl by vydávat příkazy a očekávat, že je ostatní budou poslouchat? Jak tedy může v postavení služebníka přijímat příkazy a řídit se jimi?

Abychom pochopili tento paradox, musíme se podívat na Ježíše. V jeho životě se princip vůdce, který slouží, projevil tím nejlepším způsobem. Celý jeho život byl naplněn službou. Současně však byl tím největším vůdcem, jakého tento svět zažil.“ (KEOUGH, Arthur G., *Our Church Today: What It Is and Can Be*. Washington, D.C.: Review and Herald, 1980, str. 106)

Náměty k rozhovoru

1. *Uvažujte společně o myšlence vedoucích, kteří jsou „otroky“ a slouží. Jaké příklady podobného jednání můžete najít v sekulární společnosti?*
2. *Přečtěte si společně text Mt 20,25–28. Jak asi Bůh rozumí výrazu „velký“ (verš 26) v protikladu k tomu, jak tento výraz vnímá svět?*
3. *Pokud je jedním z úkolů vedoucích církve zachování jednoty, co bychom měli dělat, když představitelé církve váhají, kolísají nebo padají a jejich lidské slabosti jim brání být dobrými příklady?*
4. *Proč je důležité, abychom disciplinární opatření dělali v duchu milosrdenství a lásky vůči těm, kteří pochybili? Proč je v tomto kontextu tak důležité správně rozumět textu Mt 7,12?*

Shrnutí

Pro misii církve i pro jednotu věřících je nezbytná dobře fungující církevní organizace. Kristus je hlavou církve a vedoucí představitel církve musejí následovat jeho příklad pokory a služby. Pro zachování jednoty církve je důležité věrné přidržení se Ježíšova učení.

Praktický závěr

- ▶ *Podělte se s ostatními ve skupině o to, co praktického jste se naučili z této lekce při studiu Bible. Jak lze toto naučení uvést do každodenního života?*

Podněty k modlitbám

- ▶ *Modlete se jeden za druhého, za své radosti i starosti.*
- ▶ *Modlete se spolu za ty, kteří z nějakého důvodu přestávají či již přestali navštěvovat vaše společenství. Jak jim můžete dát najevo, že je máte stále rádi?*
- ▶ *Modlete se i za lidi ve svém okolí (přátele, sousedy, příbuzné...), kterým byste rádi představili Boží lásku.*

Konkrétní modlitební seznam mé třídy sobotní školy:
